

TANTÁRGYI ADATLAP

Interkulturális ismeretek

BMEGT51BX4T000-00

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Interkulturális ismeretek

Azonosító

BMEGT51BX4T000-00

A tantárgy jellege

kontektórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	0
Gyakorlat	3
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi
érdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
-------------	------------------	-------------------

Dr. Berzsenyi Emese egyetemi adjunktus berzsenyi.emese@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Műszaki Pedagógia Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://www.mpt.bme.hu/>

A tantárgy oktatásának nyelve

HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs/No

Gyenge Nincs/No

Párhuzamos Nincs/No

Kizáró feltételek Nincs/No

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2025.07.10.) az 580501/3/2025 iktatószámom hozott határozatával, amely érvényes 2025.07.10.-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A transzverzális kompetenciák fejlesztése. Ezenbélül az alábbiak: A tantárgy kísérletet tesz megismertetni a hallgatókkal először a három nagy ábrahámí vallás, a zsidóság, a kereszténység és az iszlám vallási, kulturális és társadalmi rendszerét. Majd kitér a hinduizmus (brahmanizmus), buddhizmus, a kínai univerzalizmus és más, ismertebb – de a világvallások közé nem sorolt – tanításokra is. Hogyan értelmezzük mi ezeket a vallásokat és miként azonosítják az adott vallások követői önmagukat, a világot, a világ feletti transzcendentális valóságot (azaz Istent, illetve az isteneket)? Valamint, mit gondolnak, tudnak és tanítanak ők a más vallások követőiről? A különböző vallások szentírásai egyben a legfontosabb társadalmi tanítások is, ebből adódóan jelentősen befolyásolják az adott vallás által meghatározott civilizáció egészét. A tananyag bemutatja a fenti nagy világvallások alapvető teológiáját, felekezeti rendszereit, etikai és filozófiai tanításait, valamint világ- és emberképét. Kitérve ezen belül a nők és gyermekek helyzetére, az iskoláztatás jellemzőire, a társadalmi tagozódásokra, a hagyományok hatásaira és a kultúra gyakorlati elemeire. Ideértve az öltözködést, a társas kapcsolatok jellemzőit, a tárgyi kultúrát és az étkezést is. A tantárgy a nemzetközi gazdálkodás szakos hallgatók számára kötelezően választandó, mivel az interkulturális kapcsolatok sikerének terén sok múlik az úgy nevezett CQ-n, azaz a kulturális intelligencián (Cultural intelligence / cultural quotient).

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Tisztában van a nagy világvallások legfőbb sajátosságaival, a kulturális és civilizációs különbségek fogalmával, jelentőségével. Megtalálja a megfelelő kommunikációs csatornákat a vallások és kultúrák közötti közlésfolyamatokban. Otthonosan mozog saját kultúrájának életvilágában és színterein. Ismeri egyéni erősségeit, kellő érzékenységgel viszonyul az interkulturális kapcsolatok révén kialakuló helyzetekhez. Tudatosan alkalmazza a társadalmi érintkezés és a szakmai kommunikáció viselkedési szabályait, a szükséges kompetenciákat, valamint a kulturális és az érzelmi intelligenciát fejlesztő módszereket. Ismeri, alkalmazza és viselkedésével is megerősíti a verbális és nonverbális kommunikáció megfelelő stratégiai technikáit. Tisztában van az interkulturalitás, a vallási és társadalmi tolerancia, a nyelvi nehézségek és eltérő jelentéstartalmak határterületeinek problematikájával, erre tudatosan figyel és része szakmai módszertárának.

Képesség

1. Képes a tantárgy szerinti ismeretek összetett és összehangolt alkalmazására. Képes az adott helyzet és a kommunikációs partner több szempú és gyors felmérésére és a felismerés révén meghatározott váltásra, alkalmazkodásra. Képes rövid úton megtalálni a több szintű kommunikáció legmegfelelőbb stílusát. Képes átfogóan, emberközpontúan, a másik fél személyének és kultúrájának tiszteletével, interkulturális szinteken gondolkodni, tudását ennek megfelelő rugalmassággal és látásmóddal alkalmazni.

Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival. Csoportos feladatvégzés, tanulás és munkavégzés esetén irányítóként és végrehajtóként egyaránt határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Nyitott és befogadó az oktatás és képzés új eredményei iránt.

Önállóság és felelősség

1. Önállóan végzi a feladatok és problémák átgondolását és adott szempontok szerint történő megoldását. Nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket. Csoportmunkában a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve (illetve esetenként azokat irányítva) mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Oktatásmódszertan

A tantárgy oktatása során az oktatói magyarázatokat csoportos elemzések és közös értelmezések egészítik ki. A hallgatók önállóan végeznek kis léptékű elemzéseket, vizsgálatokat. A tapasztalatokat közös reflektív megbeszélések keretében dolgozzák fel, támogatva a gyakorlati módszertani tudás mélyülését. - Előadások, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, opcionális önállóan és csoportmunkában készített feladatok.

Tanulástámogató anyagok

- Berzsenyi Emese (2020): Kiválasztott vagy megbélyegzett? – Tanítások a fogyatékoságról: a zsidóság, a kereszténység és az iszlám szent könyvei szerint. Eötvös József Kiadó, Budapest Huntington,
- S. P. (2008): A civilizációk összecsapása és a világrend kialakulása. Európa Könyvkiadó, Budapest.
- Küng, Hans (1994): Világvallások etikája, Egyházforum, Budapest
- Weber, Max (2007): Világvallások gazdasági etikája, Gondolat Kiadó, Budaest.
- Clément, Catherine (1998): Theo utazása (regény), Marfa Kiadó, Budapest

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2 pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése a kontaktórákat követő tematikus dolgozat értékelésével.

Teljesítményértékelési módszerek

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelés részletes leírása: • A kontaktórákról való 30 %-ot meghaladó hiányzás esetén a tantárgy kreditje (a TVSZ 105. § 4. alapján) nem szerezhető meg. • A tematikus dolgozat beadása • a tantárgyi tudás, képesség, attitűd, valamint az önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemek értékelése.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- Órai aktivitás, részvétel a tananyag elsajátításához szükséges mini projekteken: 50

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- A tematikus dolgozat eredménye: 50

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	95
Jeles	90-95
Jó	85-90
Közepes	80-85
Elégséges	50-80
Elégtelen	50-0

Javítás és pótlás

Az aktív részvétel jellegéből adódóan nem pótolható, nem javítható.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel kontaktórákon	42
felkészülés a vizsgafeladatra	28
Egyéb feladatok, rövid közös projektek	20

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2025.07.07-én. Érvényes 2025.07.07-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

Világvallások története, emberképe, viselkedési szabályai, filozófiája, társadalmi sajátosságai, építészete. Minden, ami hozzájárul a CQ, azaz a kulturális és az SQ a társadalmi intelligencia fejlődéséhez, fejlesztéséhez.

- 1 1 Általános tudománytani bevezető: Tudományágak rövid bemutatása a téma szemszögéből és a fogalmak rendszerezése. Módszertani megközelítések bemutatása. Ismerkedés a forrásokkal – bevezetés a szentírástudományba. A civilizációk és a világvallások történeti viszonyai – társadalom és kultúratörténeti alapok.
- 2 2 Bevezető az emberiség kulturális fejlődésének szakaszai szerint: Őskor, az emberiség hajnala. Ókori magas kultúrák és az archaikus társadalmak.
- 3 3 A zsidó vallási hagyomány: Történeti bevezető. Filozófiai emberkép. Társadalmi gondoskodás gyakorlata.
- 4 4 A héber Biblia és a Talmud. Ortodoxia, haszidizmus, neológia, reform közösségek. A magyar zsidóság rövid története.
- 5 5 A tisztasági törvények. A zsidó konyha. Az újkori Izrael állam.
- 6 6 A kereszténység hagyománya: Történeti bevezető. A bűn fogalma és értelmezéstörténeti következményeinek változásai. A kereszténység demonológiájának és angelológiájának összefüggései a nők, gyermekek és a fogyatékos személyek történeti megítélésével.
- 7 7 A skolasztikus filozófia és a keresztény misztika. A gyermekkép változásai. Nevelés és oktatás. A II. Vatikáni Zsinat tanítása.
- 8 8 Katolicizmus, protestantizmus keleti kereszténység és az új vallási mozgalmak.
- 9 9 Az iszlám vallási hagyománya és kulturális fejlődése: Történeti bevezető. A kereszties hadjáratok muszlim szemmel. Nők és gyermekek a történeti és kulturális változások tükrében. Népek és viseletek. Az iszlám emberképe és filozófiája.
- 10 10 A szúfi misztika alapjai. A Korán és a hagyományirodalom. Az oktatás, nevelés és betegápolás muszlim rendszere.
- 11 11 Török iszlám Magyarországon és a magyarországi muszlim közösségek. Az arab iszlám és az iszlám világ.
- 12 12 A hinduizmus és a buddhizmus tanítása: Történeti bevezető. Politeista-e a hinduizmus és vallás-e a buddhizmus? Filozófiai alapvetések és értelmezések az istenekről, a világról és az emberről. A Védák és a Tripitaka, azaz a hinduizmus és a buddhizmus szent könyvei. A Mahabharata meséi.
- 13 13 A nők helye a távol-keleti társadalmak történetében, viseletek és életek. Gyermekek értéke, nevelése. A szent könyvek, az oktatás és a kasztok. A dalai láma személye és hivatala. Vallás, kultúra, politika.
- 14 14 A kínai univezalizmus és a shintó: Történeti bevezető. Filozófiai tükör. A nők helye és szerepe. A gyermeknevelés és az oktatás. Öregek és fiatalok, a társadalmi gondoskodás mássága és magyarázatai. Császárnők, orvosok, gésák, avagy meddig juthattak a nők? Viseletek és életek. A mai Kína és Japán.

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Műszaki Pedagógia Tanszék vezetője hagyja jóvá.